

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**УКРАЇНСЬКА МОВА.
УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРИ.
ЛІТЕРАТУРНА МАЙСТЕРНІСТЬ
першого (бакалаврського) рівня**

*Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.01 Середня освіта
(Українська мова і література)*

*Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти
(предметна спеціальність Середня освіта (Українська мова і
література)
спеціалізація Українська мова. Українська та зарубіжна літератури.
Літературна майстерність)*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
Голова Вченої ради
/ / Анатолій Цьось
(протокол № 8 від 29 червня 2023 р.)
Освітня програма була введена в дію
з 1 вересня 2023 р.
наказ №247-з від «29» червня 2023 р.
зі змінами (протокол № від «__» 2025 р.)
(наказ № від «__» 2025 р.)
Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність» першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648, Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2016 року № 506 «Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів»; Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23 грудня 2020 р. № 2736; Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженої Наказом МОН України від 16 липня 2018 р. № 776; Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Освітньо-професійна програма розроблена до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти робочою групою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється [«Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим \(бакалаврським\) та другим \(магістерським\) рівнями денної та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#), затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 2 від 25.03.2021 р.) та [«Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#), затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 15 від 24.12.2020 р.)

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою:

1. Бортнік Жанна Іванівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ імені Лесі Українки (гарант освітньої програми).
2. Громик Юрій Васильович, кандидат філологічних наук, професор, проректор з навчальної роботи та рекрутації ВНУ імені Лесі Українки.
3. Лавринович Лілія Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету філології та журналістики ВНУ імені Лесі Українки.
4. Романов Сергій Миколайович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ імені Лесі Українки.
5. Моклиця Марія Василівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ імені Лесі Українки.
6. Кицан Олена Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ імені Лесі Українки.
7. Яручик Віктор Павлович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ВНУ імені Лесі Українки.
8. Масицька Тетяна Євгенівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та лінгводидактики ВНУ імені Лесі Українки.

Рецензії та відгуки стейкхолдерів (працівників, академічної спільноти, здобувачів освіти):

1. Пилипчук Святослав Михайлович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української фольклористики ім. академіка Філарета Колесси ЛНУ ім. Івана Франка
2. Дзямулич Наталія Іванівна, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри словесних дисциплін Комунального закладу вищої освіти “Луцький педагогічний коледж” Волинської обласної ради.
3. Похозей Марина, здобувач освіти 3 курсу спеціальності 014 *Середня освіта (Українська мова та література)*, ОПП *Українська мова та література. Світова література*, вчитель зарубіжної літератури Княгининівського ліцею Волинської обласної ради.
4. Кондратович Алла Євгенівна, вчитель української мови та літератури, учитель вищої категорії Комунального закладу загальної середньої освіти «Луцька гімназія № 17 Луцької міської ради»

Освітньо-професійна програма погоджена вченою радою факультету філології та журналістики, схвалена науково-методичною комісією факультету філології та журналістики і затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки. Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітньо-професійну програму регулюється [Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим \(бакалаврським\), другим \(магістерським\) та третім \(освітньо-науковим, освітньо-творчим\) рівнями вищої освіти денної \(очної\) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженими Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки](#). Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена,

тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Офіційна назва освітньо-професійної програми	Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	О14 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність»
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти
Ступінь	Бакалавр

Завідувач кафедри теорії літератури
та зарубіжної літератури

проф. Романов С. М.

Завідувач кафедри української літератури

доц. Яручик В. П.

Завідувач кафедри української мови
та лінгводидактики

проф. Костусяк Н. М.

Завідувач кафедри історії
та культури української мови

доц. Левчук І. П.

I. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
за спеціалізацією «Українська мова. Українська та зарубіжна
літератури. Літературна майстерність»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки факультет філології та журналістики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність»
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; на основі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	4 роки

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk/gromadske-obgovorennya
---	---

2. Мета освітньої програми

Мета освітньої програми – підготувати вчителя української мови, української та зарубіжної літератур закладу загальної середньої освіти для базової школи відповідно до новітніх вимог, а саме: сформувані особистісні якості здобувача, спрямовані на творчий підхід до виконання професійних обов'язків, вміння володіти словесними жанрами (усними і письмовими), необхідними в сучасному комунікаційному процесі та для ефективної діяльності вчителя-словесника; розвивати особистість, спрямовану на гуманістичні цінності та світогляд, формувати її професійні компетентності в індивідуально-творчій, динамічній проєкції, необхідній для розвитку та вдосконалення.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література), предметна спеціалізація 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Об'єктом вивчення є організація освітнього процесу (навчання філологічних дисциплін) у закладах загальної середньої освіти (базова школа), сучасні технології навчання, організація виховної роботи. Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови, української та зарубіжної літератур. Теоретичний зміст предметної галузі: система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять освітніх наук, філології, методики навчання мовно-літературної освітньої галузі, інноваційні форми виховної роботи. Методи, методики, технології: освітні технології та методики, інноваційні методи формування ключових предметних компетентностей, організації педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, ефективних способів взаємодії учасників освітнього процесу, інтеграція освітнього та виховного процесу у викладанні філологічних дисциплін; загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу текстів різноманітних жанрових форм, інформаційно-комунікаційні технології. Ключові слова: освіта, середня освіта, педагогіка, українська мова, українська література, зарубіжна література, літературна майстерність, методика навчання української мови, методика навчання української літератури, методика навчання зарубіжної літератури, методика виховної роботи, освітній процес.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра середньої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти комплексу особистісних якостей, цінностей, мотивації, компетентностей, необхідних для професійної діяльності

	вчителя української мови, української та зарубіжної літератур базової школи, зокрема щодо навчання і виховання учнів мовно-літературної освітньої галузі. Набуття здобувачами літературної майстерності посилює ефективність роботи майбутнього вчителя-словесника: креативні форми дозволяють ефективно реалізовувати навчально-виховний процес, акцентований на індивіда, із залученням творчого потенціалу кожної особистості, але з посиленою мотивацією колективної творчості. Відтак учні, які оволоділи сучасними літературними жанрами, будуть потрібні в інформаційному суспільстві, органічно почуватимуться у будь-яких комунікативних дискурсах.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма фокусується на творчо-креативних ресурсах філологічних дисциплін, необхідних для сучасної навчально-виховної роботи. Акцентується на вмінні бути компетентними в роботі з різножанровими і різностильовими текстами, володіти прийомами їхнього аналізу для інновації методів освітньої та виховної роботи, отриманні навичок у створенні текстів та методики роботи з ними на уроках. Освітній процес сфокусовано на формуванні професійних компетентностей майбутніх учителів української мови, української та зарубіжної літератур базової школи, на творчому використанні літературно-мистецьких форм, які є органічним складником майстерності вчителя-словесника. Посилено практичну, дослідницько-прикладну, творчо-креативну підготовку здобувачів, опанування інноваційними методиками навчання.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма розроблена на основі багаторічного досвіду підготовки вчителів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, відповідного досвіду провідних вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти, з урахуванням тенденцій регіонального розвитку сфери освітніх послуг та внутрішніх документів університету, які забезпечують якість професійної підготовки вчителя. Особливістю освітньо-професійної програми є підготовка вчителів-словесників з увиразненим складником літературної майстерності, необхідним в умовах інтеграційних процесів сучасної школи. Варто підкреслити: заміна літературної творчості (поширена в Україні ОПП філологічних факультетів) на літературну майстерність робить творчий компонент професії виразно прикладним, важливим для оновлення усіх форм навчальної і виховної діяльності сучасної української школи. Підготовка вчителів української мови, української та зарубіжної літератур закладу загальної середньої освіти для базової школи відбувається з урахуванням потреб та інтересів

	стейкхолдерів і здобувачів освіти; є унікальною в регіоні й в Україні загалом.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники освітньо-професійної програми придатні для навчально-виховної, навчально-методичної діяльності в системі загальної середньої освіти відповідно до отриманої кваліфікації. Фахівець здатний обіймати посади відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010: вчитель закладу загальної середньої освіти; закладу спеціалізованої середньої освіти (КОД КП – 2331; 2320); асистент вчителя; лаборант (освіта), (КОД КП – 3340); педагог-організатор.
Подальше навчання	Право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти (7 рівень НРК, другий цикл FQ-EHEA та 7 рівень EQF-LLL); набувати додаткові освітні та професійні кваліфікації за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями післядипломної освіти, освіти дорослих.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Особистісноцентроване, проблемно-орієнтоване та навчання через дослідження, кейс-технології, самонавчання, індивідуально-творчий підхід. Форми навчання: поєднання аудиторних (лекції, практичні, лабораторні) та індивідуальних занять, самостійної навчальної, творчої, дослідницької роботи здобувачів освіти, навчальних та виробничих практик, тренінгів; використання інформаційно-комунікаційних технологій, технології проєктного навчання, ситуативного моделювання. Методи навчання: інтерактивні, дослідницькі, робота в малих групах, проблемно-пошуковий, самонавчання, практичні методи навчання. Цикл вибіркових дисциплін уможливорює урахування зацікавлень здобувачів.
Оцінювання	Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» . Внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗВО передбачає безперервний моніторинг рівня освітніх послуг, що включає форми поточного й підсумкового контролю: контрольні роботи, екзамени й заліки усні, письмові та у формі комп'ютерного тестування, публічні захисти практик, комплексний кваліфікаційний іспит. Оцінювання знань здобувачів освіти з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань.

	Об'єктом оцінювання знань є програмний матеріал освітніх компонентів, засвоєння яких перевіряють під час цих видів контролю. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (шкала ЄКТС: А, В, С, D, E, FX; лінгвістична шкала: відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно). Оцінювання здобувачів вищої освіти демонструє ступінь досягнення запланованих програмних результатів навчання. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь в ОПП та силабусах на сайті університету.	
6. Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в мовно-літературній освітній галузі, що передбачає планування та здійснення освітнього процесу із застосуванням теорій і методів освітніх наук, характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти (базова школа); професійний саморозвиток.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово) на професійному рівні, бути читачем високого культурного рівня, бути конструктивним комунікатором в освітньому процесі.
	ЗК 2	Розуміння специфіки професійної діяльності, насамперед у поєднанні мовної і літературної освіченості з педагогічною майстерністю.
	ЗК 3	Здатність діяти як відповідальний громадянин, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства, орієнтуватися на них у професійній діяльності.
	ЗК 4	Здатність діяти відповідально та свідомо; взаємодіяти з іншими людьми в різних соціальних ситуаціях, бути толерантним щодо осіб інших національностей, релігійних та культурних спільнот, використовувати в процесі комунікації з ними ресурси філологічного фаху (знання про інші країни і спільноти, сконцентровані у світовій літературі).
	ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно, здатність бути критичним і самокритичним, сприймати інших людей персоналізовано, використовувати знання про внутрішній світ особистості та її взаємини з соціумом, узяті з мови та літератури.
	ЗК 6	Здатність діяти відповідно до етичних норм і принципів суспільної моралі, здійснювати свідомий і відповідальний вибір цінностей; здатність формувати професійну етику на основі

		загальнолюдських духовних і моральних цінностей.
	ЗК 7	Здатність здобути знання застосовувати у практичній професійній діяльності, узагальнювати досвід і проектувати його на майбутній саморозвиток.
	ЗК 8	Здатність адаптуватися та діяти в новому професійно-педагогічному середовищі, завдяки комунікативним навичкам налагоджувати необхідні професійні зв'язки, створювати навколо себе творче середовище зі спільною професійною мотивацією.
	ЗК 9	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук та відбір інформації для потреб професійного вдосконалення, на основі академічної доброчесності.
	ЗК 10	Здатність застосовувати філологічні знання для розвитку творчого потенціалу учнів, поглиблення їх світогляду, вибору цінностей і способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність органічно та ефективно поєднувати мовні, літературні, психолого-педагогічні знання при формуванні фаховості вчителя-словесника.
	ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її рівні, функції, етапи розвитку мови, демонструвати мовну й мовленнєву компетентності у процесі фахової комунікації.
	ФК 3	Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на розвиток усного та писемного мовлення на уроках української мови, української та зарубіжної літератур, володіти методикою розвитку мовлення учнів.
	ФК 4	Здатність використовувати риторичні, експресивні, емоційні, логічні засоби мови з метою досягнення запланованого результату.
	ФК 5	Спроможність формувати власний читацький кругозір, розширювати філологічний і культурно-мистецький тезаурус, формувати в собі та учнях потребу читати художню літературу, бажання опанувати відповідну жанрову форму для осмислення здобутого досвіду.
	ФК 6	Здатність до інтегрованого використання знань з історії української та зарубіжної літератур задля несуперечливого поєднання у світогляді учнів національного і світового культурних орієнтирів; виокремлювати та обґрунтовувати специфіку української літератури в загальнонаціональному і світовому культурному контекстах.
	ФК 7	Здатність усвідомлювати і цінувати культурне різноманіття української нації, відповідати за

		збереження культурної, мовної та літературно-мистецької спадщини країни.
	ФК 8	Здатність органічно поєднувати навчання, виховання й розвиток учнів на уроках мови і літератури, використовувати виховний потенціал літератури, її зв'язок з іншими видами мистецтва.
	ФК 9	Здатність критично і творчо використовувати сучасні освітні технології та педагогічні інновації в процесі навчання у мовно-літературній галузі, підпорядковувати формальні інновації змістовим цілям.
	ФК 10	Здатність опановувати нові мовно-літературні жанри, необхідні для вдосконалення професійної майстерності, для розширення творчих можливостей і саморозвитку.
	ФК 11	Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби, керувати власними емоційними станами.
	ФК 12	Здатність використовувати теоретичні підходи, дослідницькі парадигми та концепції в мовно-літературній галузі; уміти зіставляти і протиставляти мовні та літературні явища, авторські стилі та мистецькі інтерпретації художніх творів.
	ФК 13	Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення для проведення занять; дотримуватися державних програмових вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів.
	ФК 14	Здатність володіти основними формами і видами комунікації іноземною мовою з метою використання в різних сферах освітньої діяльності.
	ФК 15	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації з метою використання в професійній діяльності, критично її оцінювати.
	ФК 16	Здатність до професійного розвитку впродовж життя; до моніторингу власної педагогічної діяльності, обміну досвідом професійної діяльності.
	ФК 17	Здатність, упроваджувати здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі, формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя; реалізовувати заходи щодо забезпечення охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.
7. Програмні результати навчання		
Знання	ПРН 1. Знає, якими чинними нормативно-правовими документами, галузевими стандартами, навчальними	

	програмами потрібно послуговуватися в професійній діяльності; вимоги до результатів навчання за Державним стандартом базової середньої освіти; принципи, підходи, форми, сучасні методи, методичні прийоми, засоби, інноваційні технології навчання в мовно-літературній освітній галузі. ПРН 2. Знає основні етапи розвитку української літературної мови, норми сучасної української мови, особливості функціонування у різних соціальних групах, засоби виразності мовлення, стратегії комунікації. ПРН 3. Розуміє властивості літератури як мистецтва слова; знає характерні риси літературних напрямів, течій, шкіл, стилів, жанрів; фольклорні твори, твори української класики та сучасності у взаємозв'язку зі світовою літературою та культурою. ПРН 4. Знає світові, національні та регіональні особливості міфології й фольклору, діалектного мовлення, знає історію та характер взаємодії усної і писемної мовно-літературних традицій. ПРН 5. Усвідомлює національну культуру у розмаїтті її мовно-літературних та культурно-мистецьких проявів; знає культуру різних країн світу, опановану завдяки читанню зарубіжної літератури, вміє порівнювати різне і усвідомлювати спільне. ПРН 6. Демонструє належний рівень знань щодо інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі. ПРН 7. Володіє базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних завдань відповідно до освітньо-професійної програми. ПРН 8. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, специфіку впровадження диференційованого навчання, організації освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів.
Уміння	ПРН 9. Демонструє належний рівень володіння державною мовою для реалізації усної та письмової комунікації. У разі необхідності вміє використати знання іноземної мови для успішної комунікації у професійній сфері. ПРН 10. Організовує освітній процес у закладах загальної середньої освіти (базова школа), професійні засади навчання мові, літературі, літературній майстерності реалізовує згідно з вимогами сучасної української школи. ПРН 11. Уміє ефективно застосувати теорію у вивченні нового мовно-літературного матеріалу, в опануванні необхідними літературно-мистецькими формами на уроках, у виховній та в позакласній роботі.

	ПРН 12. Володіє різнорівневим аналізом художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, проводить зв'язок із фольклором, міфологією, релігією, філософією, оцінює значення для національної та світової культури. ПРН 13. Сприяє особистісному становленню учня з допомогою світоглядного, філософського й психологічного потенціалу мови і літературних творів. ПРН 14. Володіє літературною майстерністю, а саме: літературними жанрами, необхідними в навчальному, комунікативному та виховному процесі (сторителінг, сценарій, есей, діалог, казка, верлібр, щоденник, епістолярій та ін.), та уміє обирати найбільш ефективні прийоми роботи з цими жанрами в навчальній та виховній діяльності. Вміє мотивувати учнів до читання художніх творів і використання їх для розвитку різносторонньої особистості. ПРН 15. Здійснює моніторинг мовної ситуації в регіоні, аналізує тенденції, сприятливі і несприятливі для покращення загальної культури мовлення, впливає на формування потреби учнів вивчати українську мову у поєднанні з іноземними мовами. ПРН 16. Вміє інтегрувати уроки мови й літератури, української й зарубіжної літератур, доцільно реалізує міжпредметні зв'язки; аналізує підручники, посібники, дидактичні матеріали в процесі проєктування освітнього процесу; використовує різні підходи, форми й методи, засоби, інноваційні технології для професійного самовдосконалення.
Автономія та відповідальність	ПРН 17. Проєктує психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів, спираючись також на досвід літературних героїв дитячого і підліткового віку. ПРН 18. Оцінює ефективність цифрових ресурсів для досягнення навчальної мети та в процесі майбутньої професійної діяльності. ПРН 19. Організовує, аналізує, критично оцінює власну професійну діяльність, відповідає за її результати. ПРН 20. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, має мотивацію до професійної діяльності і вдосконалення професійної майстерності. Дотримується принципів академічної доброчесності. ПРН 21. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності, використовує для цього ресурс філологічних дисциплін (виховний потенціал художніх текстів).
8. Ресурсне забезпечення програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми здійснюють науково-педагогічні працівники з науковими

	ступенями та/або вченими званнями, висококваліфіковані спеціалісти Волинського національного університету імені Лесі Українки, які мають достатній рівень наукової та професійної активності. З метою підвищення фахового рівня науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації. Науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що забезпечують фахові компетентності бакалавра, є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом. До навчального процесу залучені педагоги-практики (не менше як 50% штатних науково-педагогічних працівників).
Матеріально-технічне забезпечення	Для успішної реалізації освітньо-професійної програми наявне відповідне матеріально-технічне забезпечення, стан якого відповідає чинним нормативним актам, вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та доступне для осіб з особливими потребами; створює умови для набуття здобувачами освіти спеціальних компетентностей: навчальні корпуси (обладнані мультимедійним обладнанням аудиторії, оснащені відповідною технікою комп'ютерні класи), бібліотека, спортивні зали, стадіони, спортивні майданчики, пункти харчування, гуртожитки, лінгафонні кабінети, кабінет полоністики, Інститут Польщі, Науково-дослідний інститут Лесі Українки, Граматичний центр української мови, Лабораторія слов'янських літератур, методична лабораторія, Науково-навчальна лабораторія українсько-польського перекладу, зони коворкінгу. Приміщення, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– Офіційний вебсайт ВНУ імені Лесі Українки містить інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, нормативно-правову базу, контакти і т.д.; – інформаційний пакет навчально-методичних матеріалів у системі управління навчанням Moodle ВНУ імені Лесі Українки; Classroom, пакет MS Office 365, точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, книжкові фонди та ресурси бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки, – авторський доробок науково-педагогічних працівників; університетський репозитарій. – навчально-методичне забезпечення передбачає розроблені для кожної ОК силабуси, завдання для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів, методичні рекомендації щодо написання й захисту курсових робіт; критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти під час поточного, семестрового та підсумкового контролю з кожної

	дисципліни, а також для атестації здобувачів вищої освіти.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на академічну мобільність реалізується на підставі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та закладами вищої освіти України (<u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 11 вересня 2020 р.</u>).
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується у рамках програми ЄС Еразмус+, на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та освітніми закладами країн-партнерів (<u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 11 вересня 2020 р.</u>).

II. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

1. Перелік компонент освітньої програми

1.1. Розподіл змісту освітньої програми за циклами

№ з/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження бакалавра (кредитів / %)		
		Нормативні компоненти освітньої програми	Вибіркові компоненти освітньої програми	Усього за весь термін навчання
1	Цикл загальної підготовки	25/10		25/10
2	Цикл професійної підготовки	155 / 65		155/65
3	Цикл вибіркових дисциплін		60/25	60/25
Всього за весь термін навчання		155/65	60 / 25	240 / 100

1.2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Україна в європейському історичному та культурному контекстах	3	залік
ОК 2	Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	3	залік
ОК 3	Логічні засади професійної комунікації	3	екзамен
ОК 4	Правові основи громадянського суспільства	3	залік
ОК 5	Англійська мова	8	заліки, екзамени
ОК 6	Фізичне виховання	2	залік
ОК 7	Теоретична підготовка базової загальнонавчальної підготовки / Національно-патріотичне виховання	3	залік
Всього за циклом 1		25	
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 8	Вступ до спеціальності	6	екзамени
ОК 9	Фонетика і лексикологія української мови	5	екзамен
ОК 10	Морфеміка, словотвір, морфологія української мови	6	екзамени
ОК 11	Синтаксис української мови	6	екзамен
ОК 12	Історія української мови та діалектологія	5	екзамен
ОК 13	Стилістика та культура української мови	4	екзамен
ОК 14	Міфи – фольклор – література	5	екзамен
ОК 15	Література Античності та Середньовіччя: українські проєкції	5	екзамен
ОК 16	Історія української літератури	15	заліки, екзамени

ОК 17	Історія зарубіжної літератури	18	залік, екзамени
ОК 18	Педагогіка	6	екзамен
ОК 19	Психологія	6	екзамен
ОК 20	Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу	3	залік
ОК 21	Практикум зі сторителінгу	3	залік
ОК 22	Дитяча література: жанровий аспект	5	екзамен
ОК 23	Креативне письмо	5	залік
ОК 24	Інтегроване навчання літератури та медіатекст	7	екзамен
ОК 25	Естетика і психологія літературної творчості	4	екзамен
ОК 26	Методика навчання української мови	3	екзамен
ОК 27	Методика навчання української літератури	3	екзамен
ОК 28	Методика навчання зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 29	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 30	Ознайомлювальна педагогічна практика	3	залік
ОК 31	Педагогічна практика з української мови	8	залік
ОК 32	Педагогічна практика з української літератури	7	
ОК 33	Педагогічна практика із зарубіжної літератури	6	залік
ОК 34	Курсова робота з мови та літератури	2	залік
ОК 35	Курсова робота з методики навчання мови та літератури	2	залік
ОК 36	Атестаційний екзамен	1	екзамен
Всього за циклом 2		155	
Варіативні компоненти ОП			
3. Цикл вибіркового освітніх компонентів			
ВК 1	Вибірковий освітній компонент 1	5	залік
ВК 2	Вибірковий освітній компонент 2	5	залік
ВК 3	Вибірковий освітній компонент 3	5	залік
ВК 4	Вибірковий освітній компонент 4	5	залік
ВК 5	Вибірковий освітній компонент 5	5	залік
ВК 6	Вибірковий освітній компонент 6	5	залік
ВК 7	Вибірковий освітній компонент 7	5	залік
ВК 8	Вибірковий освітній компонент 8	5	залік
ВК 9	Вибірковий освітній компонент 9	5	залік
ВК 10	Вибірковий освітній компонент 10	5	залік
ВК 11	Вибірковий освітній компонент 11	5	залік
ВК 12	Вибірковий освітній компонент 12	5	залік
Всього за циклом 3		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

1.3 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
Цикл загальної підготовки	Україна в європейському історичному та культурному контекстах		Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	Правові основи громадянського суспільства		Логічні засади професійної комунікації			
	Фізичне виховання			Теоретична підготовка базової загальної середньої освіти / Національно-патріотичне виховання					
	Англійська мова								
Цикл професійної підготовки	Історія української мови та діалектологія		Фонетика і лексикологія української мови	Морфеміка, словотвір, морфологія української мови		Синтаксис української мови		Стилістика та культура української мови	Атестаційний екзамен
	Вступ до спеціальності		Історія української літератури					Естетика і психологія літературної творчості	
	Дитяча література: жанровий аспект	Міфи-фольклор-література							
	Практикум зі сторителінгу	Креативне письмо							
	Література Античності та Середньовіччя: українські проєкції	Історія зарубіжної літератури				Інтегроване навчання літератури та медіатекст			
	Психологія		Педагогіка		Методика навчання української мови	Методика навчання української літератури	Методика навчання зарубіжної літератури		
		Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу			Інтегроване навчання				
Практика	Ознайомлювальна педагогічна практика					Педагогічна практика з української мови	Педагогічна практика з української літератури	Педагогічна практика з зарубіжної літератури	
Курсова робота						Курсова робота з мови та літератури		Курсова робота з методики навчання мови та літератури	

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Дисципліни загальної підготовки

Україна в європейському історичному та культурному контекстах
Інформаційно-комунікаційні технології в освіті
Логічні засади професійної комунікації
Правові основи громадянського суспільства
Англійська мова
Фізичне виховання
Теоретична підготовка базової загальношкільської підготовки /
Національно-патріотичне виховання

Дисципліни професійної підготовки

Загальногуманітарні:
Вступ до спеціальності

Лінгвістичні

Історія української мови та діалектологія
Фонетика і лексикологія української мови
Морфеміка, словотвір, морфологія української мови
Синтаксис української мови
Стилістика та культура української мови

Літературні

Література Античності та Середньовіччя: українські проєкції
Міфи-фольклор-література
Історія української літератури
Історія зарубіжної літератури

Педагогічні та методичні

Психологія
Педагогіка
Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу
Методика навчання української мови
Методика навчання української літератури
Методика навчання зарубіжної літератури
Інклюзивна освіта

Курсові роботи: з мови та літератури, з методики навчання мови та літератури

Практика: з української мови та виховної роботи, української та зарубіжної літератур

Атестаційний екзаме́н

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої світи за освітньо-професійною програмою «Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність» відбувається у формі комплексного кваліфікаційного іспиту. Вона уможливорює встановлення відповідності підготовки здобувачів освіти програмним результатам навчання, визначеним освітньо-професійною програмою.

Атестація здійснюється відкрито й публічно, із дотриманням усіх норм та вимог, установлених у нормативних документах, у терміни, визначені графіком навчального процесу. Під час атестації здобувачі демонструють глибокі знання з фахових дисциплін і дисциплін загальної підготовки, сформовані загальнокультурні та професійні компетентності, уміння використовувати здобуті знання й сформовані компетентності для вирішення завдань професійної діяльності, обґрунтовано обирати шляхи їх вирішення; науково аргументувати й захищати власну позицію щодо тих чи тих аспектів професійної діяльності.

Випускникам видають документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра середньої освіти зі спеціалізації «Українська мова. Українська та зарубіжна літератури. Літературна майстерність».

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 29	OK 30	OK 31	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
ЗК 1			*					*	*	*	*	*	*	*		*					*	*	*													*
ЗК 2		*						*	*	*	*							*						*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	*
ЗК 3	*		*	*			*					*		*	*	*	*	*		*		*							*			*		*		
ЗК 4	*		*	*		*	*					*	*		*		*			*				*				*	*	*	*	*	*	*		
ЗК 5			*			*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*			*		*	*			*				*	*	*	*	*		
ЗК 6	*		*	*			*	*																*	*		*	*	*		*	*	*	*	*	
ЗК 7		*	*										*							*	*		*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
ЗК 8		*	*	*	*	*		*	*	*	*		*						*		*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 9		*		*	*			*	*	*	*				*	*	*									*	*	*	*	*				*	*	*
ЗК 10														*							*	*	*		*	*	*		*		*	*	*			
ФК 1					*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*
ФК 2			*					*	*	*	*	*	*								*		*	*		*					*					
ФК 3			*					*	*	*	*		*													*	*		*		*				*	*
ФК 4			*	*				*	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 5														*	*	*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ФК 6	*							*				*		*	*	*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 7	*							*				*	*	*	*	*						*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 8								*						*								*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 9		*						*										*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 10													*	*		*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 11						*							*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 12								*	*	*	*			*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 13		*																		*				*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 14					*																										*					
ФК 15		*			*			*	*	*	*							*								*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 16					*			*										*	*							*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ФК 17						*												*	*	*						*		*	*	*	*	*	*	*	*	*

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

Керівник групи забезпечення

Гарант освітньої програми Бортнік Ж. І.